

Bilag 4.

Kirkeministeriets Svar paa Spørgsmaal, stillet af Folketingsudvalget angaaende Lovforslag om Stiftsbaandsløsning.

1. Kan andre end en Biskop i Folkekirken ordinere og give Kollats?
2. Kan Sagen om Johanne Andersen ikke ordnes ved kgl. Anordning?
3. Er Kollats *nødvendig*?
4. Vil Kirkeministeren forelægge Udvalget Lovtilføjelsen om Ruth Vermehren?
5. Strider det mod kirkelig Lovgivning, at andre end Biskopper, f. Eks. Provster, kan ordinere Præster i den danske Folkekirke og meddele dem Kollats?
6. Hvis det ikke strider mod Lovgivningen, hvorledes er det saa fastslaaet, at kun Biskopper kan meddele Kollats?
7. Kan en Provst beskikkes til at føre det i Lovforslaget omhandlede Tilsyn med en Præst og Menighed (Sakramenternes Forvaltning, Prædikeembede og Sjælesorg)?
8. Kan Biskopper og andre Embedsmænd i Folkekirken nægte at overholde de af Rigsdagen i Overensstemmelse med Grundloven vedtagne og af Kongen underskrevne Love?

ad 1. Det er ved Højesteretsdom af 18. April 1877 (Højesteretstidende 1877—78 pag. 126 ff.) i Sagen mod Pastor Vilh. Birkedal m. fl. for at have ordineret Cornelius Appel til Frimenighedspræst i Nordslesvig fastslaaet, at Indvielse til Præst i den evangelisk-lutherske Kirke, hvor ikke en særegen Bemyndigelse dertil er given andre,*) her i Landet kun kan foretages af en Biskop, jfr. Danske Lov 2—3—2 og Kirkeritualet af 20. Juli 1685, Kapitel 10, samt Forordning 16. Januar 1686.

ad 2. Dette Spørgsmaal er besvaret af Ministeren i Tinget. Gyldigheden af en eventuel kgl. Anordning med tilsvarende Indhold som det forelagte Lovforslag vilde i alt Fald være omtvistelig og *er faktisk draget i Tvivl fra Biskoppernes Side.*

ad 3. Ja, Kollats er efter den bestaaende Ordning *nødvendig*, for at en udnævnt (eller af Kongen stadfæstet) Præst kan tiltræde sit Embede, jfr. Danske Lov 2—3—3,**) Matzen og Timm i „Den danske Kirkeret“ pag. 252 samt Højesteretsdom af 20. Juni 1862 (Højesteretstidende 1862 pag. 289—290), hvor det om den i Dommen omhandlede Person hedder, at Udstedelsen af Kaldsbrevet, naar dette for øvrigt er gyldigt, maa anses som det Faktum, hvorved han erholder Ansættelse, *om han end ikke kan tiltræde Embedet, forinden Biskoppen ved Kollatsen har bevidnet, at den stedfundne Beskikkelse er anordningsmæssig.*

ad 4. Det paagældende Ændringsforslag *er udarbejdet ministerielt.*

ad 5. Dette Spørgsmaal er, for saa vidt angaar Ordination ved andre end Biskopper, besvaret ovenfor under 1., Spørgsmaalet om Kollats er nøje sammenhørende hermed og maa besvares paa tilsvarende Maade, altsaa saaledes, at kun en Biskop, nemlig det paagældende Stifts Biskop, kan meddele Kollats, jfr. Danske Lov 2—3—3.

*) Hermed sigtes formentlig til det Tilfælde, at en anden end Biskoppen under dennes Sygdom, Bortrejse el. lign. fungerer paa hans Vegne.

**) „Og naar hand indviet er, skal Superintendenten med sit beseglet Brev forskikke hannem til Provsten, og skal saa Provsten om Søndagen eller den næste Hellig Dag derefter, i Prædiken tale hans Beste for den gandske Meenighed og Stædets Øvrighed, eller Patron, og oplæse Superintendentens Brev, at hand er rettelig kal'et. overhørt og til Embedet ordineret, at være deris Prædiker i Ordet, meddele dennem Christi Sacramenter, og dennem i deris Saligheds Sag betiene.“